

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prandului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și înveștă
Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 228.

Spre progres.

— Fine. —

În țările din apus ochiul nostru obișnuit cu sărăcia și lipsa de răbdare a satelor noastre se lovește mai întâi de curățenia și rânduiala cuminte a satelor. Casele sunt mari, încăpătoare și în concordanță cu cerințele igienice. Unele de gospodărie, vitele, edificiile economice sunt de-asemenea mai bogate, mai îngrijite.

Ce mi-a bătut bunăoară la ochi în fiecare sat din Austria e spre pildă faptul, că țărănul se îngrijește deja din primăvara timpurie de cvantul de lemne trebuincioase pentru iarna viitoare.

Lucrul acesta îl fac în parte și ai noștri. E însă o deosebire. Țărănul neamț îndată ce își cară lemnele încă verzi din pădure, le taie și creapă în bucățele și le așează frumos în șir sub strășina surii și a grajdului. Așa stau ele apoi o vară întreagă prăjite și uscate de soare, până vine timpul rece de iarnă.

O altă pildă. În întreaga Austria de sus te surprinde mulțimea neobicinuită de peri uriași. În curți, în grădini, pe drumuri și pe meșina pământurilor arătoare, peri și ierși peri. Când e un an cu roadă bună pomii aceștia stau să se rupă sub povara de fructe. Nimeni nu-i păzește, și nimeni nu fură, fiindcă nu le trebuie. Sunt peri semipădureți de un gust amăriu.

Multă vreme nu am înțeles rostul acestei culturi. Un neamț însă mi-a dovedit cu cifre, că perii aceștia sunt un principiu isvor de venit al țărănilor. Din pere se stoarce un vin gustos, căruia îi zic must. Mustul acesta e o beutură și răcoitoare și sănătoasă. Afară doar de berea care e beutura națională a neamților, nici o altă beutură nu poate ține concurența cu mustul acesta de poame.

Și nu îl beau numai țărăni. În orașele mari sunt o mulțime de crâșme unde nu se vinde decât must de acesta. În zilele de sărbătoare, sute de burghezi își petrec liniștiți și tacticoși lângă o litră-două de must de pere.

La noi, mai ales în apropiere de orașe, femeile încă se ocupă cu un fel de negoț. Incarcă pe cap o

litră două de lapte, iar în desagi 2—3 părechi de pui sau 10—15 ouă și se duc la oraș să le vândă. Aici se așează în piață în rând alături de alte femei, așteptând de mulțori până la amiază ca să-și desfacă marfa.

Ei bine, felul acesta primitiv l'am aflat la locul său, până ce nu am avut prilej să văd felul de desfacere al țărâncii germane. Întâi și întâi neamțoica are o cărucioară ușoară pe arcuri, făcută anume așa ca să-o poată trage sau mână singură cu ușurință. De obicei însă mai prinde deoparte și un câne mare. Peste tot câinii află o întrebuintare eselență la cărutul unor greutăți mai mici. În căruța își așează apoi țărâncă marfa cu gust și pricepere. Colo pui, ouă, unt, ici legume de tot soiul, poame etc. Și o pornește la oraș.

Aici însă nu se așează în piață așteptând să-i pice cumpărătorul din cer ci fiecare își are strada și casele cunoscute unde la oara știută se oprește și își desface marfa cucoanelor și femeilor cari o impresară din toate părțile. Nu-i cade greu, dacă așa cere cutare mușteriu vechiu, să urce chiar și până în etajul al patrulea cu marfa comandată din altă zi! Pe când jos lângă căruța veghează credincios cănele, care resuflă și el una după povara grea ce-a adus o împreună cu stăpânul său.

Toate acestea nu sunt decât câteva pilde rupte în tuga condeiului din grămada de așezăminte și înlocuiri cari de cari mai practice, tot atâtea semne despre o cultură veche economică despre un simț practic al unui neam, care lucră de sute de ani, generații de generații ca să-și facă viața cât mai plăcută și mai ușoară.

Lucruri de aceste mici și neînsemnate la părere nu le vom afla însă în nici-o carte. Ele par așa de naturale și de sineînțelese. Trebuie să te fi născut dintr-un neam unde încă totul e primitiv, unde negoțul, dacă chiar se face, nu aduce nici când atâtea venit cât timp se pierde cu desfacerea — ca să observi întocmirea mai practică și mai rentabilă a vieții neamurilor mai înaintate în cultură decât noi.

Deaceia repet, noi conducătorii buni-rei, dar de bună credință, ai neamului nostru, nici nu ne putem da seamă despre mărimea pierderii

ce rezultă din faptul că nu ni-dat se studiem mai cu dinadinsul felul de-a fi și de-a trăi a altor popoare mai culte, pentruca să fim în stare, la rândul său, să luminăm cu o lumină mai intensivă și mai hotărâtă calea pe care trebuie să pășească și neamul nostru.

Să nu uităm că dacă *puterea* vine totdeauna *din jos* dela masă, apoi *lumina* să coboară *de sus* dela cei puțini și aleși. Pilda Japoniei e cea mai clasică dovadă a acestui mare adevăr.

Doliul Blajului.

— La moartea prepositului Moldovanu. —

Istoricul nostru orașel dela imbinarea Târnavelor a suferit iarăși o grea pierdere, neasemanat de mare. S-a dus venerabilul moșneag Ion Moldovanu-Moldovanu. Omul acesta, care a fost martorul atâtor vremi din viața neamului nostru, colaborator harnic și neobosit la redesteptarea culturală a poporului românesc din această țară, condei viguros în tinereță și bărbăția sa, columnă de granit în viața noastră bisericească, factor cultural de prima ordine, consecvent până la fanaticism în ideile sale puse în serviciul neamului, a trebuit în sfârșit să se plece rânduieilor firii și s-a stins ca o făclie, care-și consumă tot combustibilul, stăruind să lumineze până la ultima licărire.

A murit prepositul Moldovanu și cu dânsul se coboară în groapă un mare și strălucit caracter, un om din generația de-un sfânt entuziasm cultural-național, a lui Șaguna, Șuluțiu, Axente, Cipariu și toți ceilalți uriași din vremile mari ale neamului nostru. O epocă întreagă era închisă în sufletul dignitarului bisericesc dela Blaj. Sub haina simplă, riguros de simplă, bătea o inimă cum noi, cei de astăzi, deprinși a ne cam târgui cu viața și cu împrejurările, închipui nu ne putem.

Moldovanu a fost feciorul de iobag ajuns la carte și la învățătură: stăruitor peste măsură, hotărât în gândurile sale, cruțător și orânduit în ale sale, ca însași firea dela sânul căreia răsărise. Numai în chipul acesta se explică cum s-a

putut înălța, fără să caute, până la cea mai înaltă demnitate de preot roman — știm că a fost merit la scaunul de mitropolit — a fost președintele celei mai înalte instituții culturale a noastre, iar votul savanților români din regatul dunărean și de pretutindeni i-au asigurat scaun în sinul Academiei Române. Și mai ales astfel se explică faptul, că a putut să adune o avere cum la noi rar se pomenește.

Celea din urmă dorințe ale bătrânului preposit au fost demne de viața și caracterul său de oțel: un simplu sicriu de lemn, dus pe brațe după datina bătrânească, un preot și doi cântăreți, fără discursuri, fără pompe, fără străluciri... Consecvent și în funeriile sale! Un om armonic în toate ale sale, chiar și în moarte...

A murit Ion Micu-Moldovanu abia la 6 ani după moartea atât de regretată a canonicului Augustin Bunea. Acesta din urmă a fost un alt luceafăr al Blajului nostru. Ne aducem aminte cât de adânc s-a sguđuit lumea românească la moartea lui Bunea! Doliul s-a întins până în cel mai ascuns colțșor locuit de Români, iar funeriile lui au vimit chiar pe delegații Academiei din București. Dar au fost la locul lor și perfect potrivite! Bunea era o personalitate reprezentativă și expansivă. În el svăcnea o lume de idei, urmărind tinetele mari ale viitorului Român din materia marilor bărbați ai neamului, ca și Moldovanu, el se deosebia în felul de a se prezenta și manifesta, pentruca umblase mai mult și mai departe în lume. Era același fel de om, însă într-o altă ediție: în ediția timpului modern. Funeriile lui au fost armonice cu viața lui, după cum înmormântarea prepositului Moldovanu a fost iarăși în armonie perfectă cu omul și cu viața lui. Însă tot atât de demnă, de sublimă, ca și a canonicului Bunea.

Bunea și Moldovanu... Doi stâlpi ai Blajului, ai bisericii și ai poporului românesc. Figuri, cari vor străluci în istoria noastră culturală, ca luceferii de dimineață pe bolta cerului.

Vremile de acuma, când cataclismul războiului a cuprins aproape toată lumea, nu sunt potrivite pentru considerații de ordin pacinic, cultural. Astăzi, când războiul co-

boară sub glie mii și sute de mii, ce să zici de viața unui singur om?

Cu toate acestea însă, ne doare că trebuie să constatăm atâtea pierderi reparabile ale Blajului istoric. Blajul de-o vreme încoace tot numai îngroapă. Locul atât de scump părinților noștri, de-o vreme încoace are un rol duios. A îngropat pe Vancea, pe Cipariu, pe Bunea, pe Moldovanu... Desigur Blajul e mai lovit prin aceasta, doliul cel mai grozav e al său. Firea trebuie să-și facă cursul. Însă doliul Blajului ne doare și trebuie să ne doară pe toți, căci rolul său în viața neamului a fost providențial. Trecutul Blajului e și trecutul nostru al tuturor, dupăcum prezentul și viitorul său sunt iarăși ale neamului întreg. Blajul cu instituțiile, cu școalele sale, e un tezaur al întregului popor românesc din această țară.

Trecutul Blajului a fost mare, a fost impunător ca și bărbații cari l-au ilustrat. Dar prezentul? Dar viitorul? Cum vor fi? Aceasta e marea întrebare, pe care și-o pune fiecare om simțitor și gânditor.

Până când va fi, Blajule, să tot îngropi numai oameni mari? Când se vor mai ridica și alte columne în locul celor doborâte de mâna sorții și a morții?

S-a dus Vancea, s-a dus Bunea, s-a dus Moldovanu. Deplângem moartea lor. Dar nu-i destul! Trebuie să căutăm a ridica noi valori în locurile ce au rămas goale. Să ridicăm valori, cari să ridice Blajul iarăși la înălțimea avută; mai mult: la înălțimea, pe care o reclamă vremile extraordinare, ce ne-au ajuns; la înălțimea *viitorului*, care se desemnează cu semne de foc în linii atât de largi. Atunci am avea o mângăiere în în doliul și duiosia ce ne curinde. Altfel plânsul și doliul ar fi cu adevărat numai de îngropare...

Blajule! Ai dat îndrumători culturali, ai dat capi Asociațiunii, membrii Academiei, apostoli și mari arhierii Bisericii. Ai fost generos de darnic, Blajule, ai dat, dar mai dă-ne și de acum înainte, că de nu sărăcim de tot și trapește și sufletește!

Blajule, mare în trecut, inima

Strămoși.

Strămoșii mei purtau în suflet iubirea sfântă pentru țară și'n veac credința în izbândă Pe drumul luptei n'o lăsară... Cu inima de vitejii flămândă, Porțiuu hatmanii, Mai repezi ca vulturii Și cetropiau cetăți, păduri și sate, Și cucuriau orașe depărtate, Și se întorceau împodobiți Cu flori de câmp și frunze de stejar, În zgomotul barbar De trâmbițe, de glasuri și de arme De parcă sta pământul să se darne....

Strămoșii mei nu cunoșteau minciuna Nici anăgiri și ispitiri străine, Și nu-l opra în loc furtuna Drumășilor, când o simțiau că vine... Străni albiți de ani și muncă, Oisăuți cu fum de narghilele, Și tineri — cari șerul îl aruncă — Și-apuși vesele meterhanele — Lănu odihna, jocurile, gluma Și neclăcând Pe cal de cărbune sau ca spuma, Pe cal de nerăbdare frământând, Răvind adâncul depărtării Porțiuu cu'n vaer lung spre largul zărilor... Și se treceau prin văi adânci și peste

Albite piscuri, peste ape, De parcă zmeii din povește Reînviau și cucuriau pământul În zborul lor mai repede ca vântul...

Și-acum când gândurile mele Aluneacă în depărtări apuse Și când din slova cronicilor grele Refac povestea vremurilor duse, Strămoșii mei se'nvie parcă Cu toată vitejia lor... Și fie-care dintre noi încearcă Să'nchidă'n el din vitejia, Din ura lor, și din mania Pe care ei le-au pus în noi În grija zilelor de apoi... În fiecare dintre noi trăiește Un luptător din altă vreme; Pe fie-care azi ne urmărește Un mormur aprig de blestem A celor ce-au murit de mult! Cu mâinile de sânge roșii...

„Blestemul care ni-l trimite strămoșii În noaptea asta parcă îl ascult...”

Ion Sân-Giorgiu.

Prinos eroilor.

Ce frumos și înălțător e să-ți pui toată puterea de muncă în serviciul patriei, fără a aștepta o răsplătă pentru faptele tale ce-i aduc glorie; fără a-te

gândi la viața ta, care ți-o pui în pericol de multe ori, ci îndreptându-ți gândul și inima numai și numai la pământul țării scumpe în care te-ai născut și ai crescut, împărțându-ți toate bucuriile și durerile, și căreia și în momentul când îți dai ultima răsuflare, îi dorești mărire și glorie.

A-ți iubi patria cu cea mai desinteresată iubire și a-ți da chiar și viața pentru ea, în zile de pace, este în tot cazul lucru cel mai bun și mai frumos, ce-l poste săvârși un om. Dar a-ți servi patria în timp de războiu cu cea mai ideală dragoste, a-i aduce servicii neprețuite atunci, când valuri de dușmani hrăpăreți o amenință, a contribui cu toată puterea intelectuală și fizică, la izbândă cauzei ei sfinte și a-ți jertfi viața, care totuși îți e scumpă, pentru realizarea idealurilor ei; aceasta este fapta cea mai nobilă și mai măreță ce o poate săvârși o ființă omenească. Aceasta este o faptă sfântă și înălțătoare, este cea mai adevărată împlinire a datorității față de patrie.

Și dacă voi, eroi între eroi, de dragul țării voastre săvârșiți legendare fapte vitejești și dacă vă jertfiți viața pe altarul ei, fără a aștepta o răsplătă cât de mică, ci numai din cea mai curată dragoste pentru ea, să nu credeți că, țara vă e nerecunoscătoare că, nu va ține seamă de faptele voastre

mărețe. Dormiți liniștiți în mormântul rece și pustiu, dormiți cu conștiința împăcată că, ați săvârșit un lucru mare, pentru care patria vă va aduce tot prinoul ei de cinste și vă va păstra cu sfințenie memoria. Iar cu faptele voastre glorioase va ilustra paginile cele mai frumoase ale istoriei ei și va face cu ele educația generațiilor viitoare, va sădi și întări în văstărele încă tinere adevărata dragoste de țară, va oteli caracterele și va desvota spiritul de jertfă și abnegațiune cu cari toți suntem datorți pe altul sfânt al patriei. Istoria vieții voastre curate și a faptelor voastre fără pereche, vor fi întotdeauna un necesar isvor de gânduri înalte și porniri nobile și vor face din fi neamului vostru aceea, ce voi cu atâtea dor ați visat odată.

Ba mai mult, prin ilustrarea faptelor săvârșite de voi, chiar și dușmanii ei o vor cunoaște, o vor privi cu respect și admirație, o vor învidia și ferici că, a avut asemenea fii vrednici, cari alt gând mai curat n'au avut decât gloria și realizarea idealurilor ei. Viteja și faptele voastre vor fi, dar că-lăuza cea mai sigură a generațiilor ce urmează; ele vor umple de lumină eternă și vie viața și căile poporului vostru, căruia la-ți adus prinos ce ați avut mai bun și mai scump: viața voastră!

Mormintele voastre nici când nu

vor fi părăsite și acoperite de buruieni căci în fie-care primăvară, patria recunoscătoare se va îngrijii ca, flori frumoase și miroisitoare să le împodobască. Arbori mestești, asemenea unor patriarhi ulțați de vreme, vor străluci la capul vostru și când vântul lin al serilor cal e de vară va trece murmurând printre crengile stufoase, ele mișcându-se domol, vă vor povesti despre mărirea țării voastre. Sub acest decor răzrei, în mijlocul naturii splendide, ve-ți avea la cap o cruce pe care li-tere săpate în aur vor povesti pelerinilor despre eroismul vostru fără seamăn, vor aminti tuturor dorințele ce-șu ciocotit în sufletele voastre. Și nu arare ori, cei ce vin să vă vadă lăcașul de vece și să-și întărească sufletul, vor stropi cu lacrimi calde de recunoștință florile și pământul care vă acopere.

Eroi de zile bune, eroi de zile grele, în mormântul rece și întunecos dormiți cu sufletul împăcat somnul cel de vece, căci patria-vă mamă răsplătește cu vrednicie cea mai mare și mai prețioasă jertfă a voastră.

Eroi de zile bune, eroi de zile grele, săvîți fle numele vostru întotdeauna.

R. Barcianu.

noastră e la tine! Caută-ți și tu inima ta și nu te slăbi.

Impărtășim durerea ta, căci sufletele noastre aleargă des spre zidurile tale, dar după atâta doină și durere dă-ne și zile de înălțare sufletească, căci de mult le tot așteptăm. Reculește-te, întărește-te și ne mângâie, pentru că ai și o mângâiere după atâta doliu. Asta o dorim.

Dr. V. Crișanu.

Uriașa ofenzivă franco-engleză.

Brasov, 2 Octomvrie.

Toate privirile lumii sunt întoarse acum spre uriașele lupte ce decurg cu o violență crescândă pe frontul apusean unde Franco-englezii, după pregătiri de luni de zile atacă acum cu toată puterea teribilele linii de apărare ale Germanilor.

Lăsăm să urmeze ultimele eforturi ce le-au produs în presa europeană aceste lupte, cari vor fi decisive pentru acest război.

Ziarul „Az Est“ primește din Berlin următoarele:

Intreagă Germania urmărește cu cea mai mare atenție evenimentele de pe frontul apusean, unde se dau acum luptele hotărâtoare ale acestui război. Până acum au sosit numai știri favorabile, dar lupta decisivă nu a avut loc încă. Dușmanii se luptă cu suprema încordare. Ei sunt excelent pregătiți, dar și Germanii de săptămâni au observat pregătirile dușmanului și așa au trimis rezerve pe frontul apusean. Toți se încred în faptul că zidul de oțel german nu va putea fi cîntit din loc, cu toată puterea covârșitoare ce-i stă în față. Toate zărele berlineze și din întreagă Germania se ocupă foarte serios cu evenimentele din apus.

Ziarul „Bund“ din Berna vorbind despre luptele din apus, spune că apărarea germană a suportat prima mare lovitură a ofensivei anglo-franceze. Aliații au reușit, să rupă în două locuri frontul german, dar ei n'au mai avut destulă putere să atace a doua linie mai puternică. Anglo-francezii vor căuta acum să se fortifice pe terenul câștigat, vor aduce acolo artilerie nouă pentru a continua acolo marea ofensivă. Perderile germane sînt mari, fiindcă apărătorii conform ordinului german, țineau pozițiile lor până în limitele extreme. De aceia trupele germane au fost inundate de focul ucigător. În cele 36 ore din urmă, luptele extrem de grele au continuat cu cea mai mare înverșunare. Francezii vor să obție cu orice preț un succes mare, și nu crută acum materialul de oameni. De aceia e puțin probabil ca luptele din apus să slăbească în zilele viitoare.

Din Rotterdam primește „Az Est“ știrea: Agenția Reuter primește dela trimisul ei special de pe frontul britanic din Flandria următoarele:

De Sâmbătă decurge îngrozitoarea luptă a Englezilor în Flandria. Trei zile după atacurile vehemente, au rămas în mai multe puncte în pozițiile cucerite. Azi Englezii au săvârșit lângă Loos însemnate mișcări de trupe și au luat o seamă de prizonieri. De ieri în mai multe puncte urmează lupte teribile. Dels Haisnes spre sud pe-o întindere de vr'o mie de metri e centrul luptei de infanterie. Aici, lupta ține într-una pentru înălțimea număr 70, pe care până acum n'am putut-o cuceri. Pregătirile marelui atac au fost înspăimântătoare. Foarte multe tunuri au fost așezate în diferite puncte și s' așteptă o cantitate uriașă de grănate. Sâmbătă, nu mult înainte de miezul nopții s'a început lupta de artilerie cu nemăpomenită violență. Pozițiile germane au fost acoperite de fum și de nori de praful șanțurilor și obsacolele de sârmă au dispărut. După uterbele știri sosite de pe front, între Halluch și Loos decurge lupte extraordinare de îndârjite.

Dela cartierul general al presii se anunță „Agenției Telegrafice Ungare“.

Statul major al armatei franceze cu datul de 26 Sept. publică următoarele:

După ameză la ora 3. În regiunea Artois în decursul nopții am ținut pozițiile cucerite ieri, anume castelul Carieul, cimitirul Soucher și ultimele tranșee ce înamicul le ținea în posesiune, pozițiile fortificate numite Labyrinth.

In Champagne lupte îndârjite decurg pe întreg frontul. Trupele noastre au înaintat în pozițiile dușmane dela 2—3 kilometri pe-un front de 25 kilometri. Numărul prizonierilor s'a urcat până acum la vr'o 12.000. Pe celelalte regiuni ale frontului nu e nimic de semnalat afară de faptul că în ținutul Ban de Sapt artileria noastră a atacat prin surprindere șanțurile germane.

Seara la 11. Atacurile noastre spre nord dela Arras au progresat de nou. După o luptă aprigă am cucerit întreg satul Soucher și am înaintat spre răsărit dela Givenchy. Mai departe am ajuns la satul Thelus, doi kilometri spre sud de Neuville. În decursul nopții am făcut vr'o mie de prizonieri.

In Champagne trupele noastre au câștigat de nou teren. Dușace aproape pe tot frontul dintre Auberville și Ville sur Tourbe au trecut peste fortificațiile coasente de dușman de luni de zile, trupele noastre au înaintat spre nord și au silit trupele germane, să se retragă din pozițiile lor cu vr'o 3—4 kilometri mai înapoi.

Luptele continuă pe întreg frontul. Am cucerit Epine-Vedegrange ce se află trei kilometri spre răsărit dela Auberville și am trecut peste Cabane (trei kilometri spre nord dela Souain, pe drumul către Sommepey) Barague (4 kilometri spre nord-est dela Souain pe drumul ce duce la Tahure). Mai departe spre răsărit am cucerit Maison de Champagne la trei kilometri spre nord-est dela Beauséjour.

Dușmanul a suferit pierderi însemnate. Până acum a pierdut 20 tunuri de tabără. Numărul prizonierilor se ridică mereu.

Până acum au ajuns în mâinile noastre peste 16.000 prizonieri nerânșiți între cari cel puțin 200 ofițeri.

Allații în două zile au făcut pe întreg frontul peste 20.000 prizonieri nerânșiți.

După comunicatul oficial francez aliații au făcut în zilele dintâi ale ofensivei pe întreg frontul peste 200.000 prizonieri. Ziarele germane după știri primite dela cartierul general, socotesc ca exagerată această cifră...

Din Geneva se anunță: „Times“ primește din Paris știrea că în 28 Septembrie s'a început atacul general în contra liniei a doua de apărare a Germanilor.

Maiorul Civrieux scrie în ziarul „Le Matin“ că nu trebuie să se acorde o însemnătate prea mare străpungerii primei linii germane, căci organizația puternică a liniei a doua și a treia, care este o regulă la toate pozițiile germane, oferă adversarului chiar și fără o pregătire ulterioară, toate punctele de sprijin dorite.

Ce armată pregătește acum Anglia să trimeată în război. „Nieuwe Courant“ anunță din Londra: Căpitanul Guest din partea ministerului de război englez a declarat în ședința de ieri a Camerei comunelor, că după evaluările ei, englezii vor trimite în cele douăsprezece luni vre-un 1 milion 400.000 soldați pe frontul apusean, iar rezerve va avea 1.700.000 în total așa dar peste 3 milioane soldați. Dacă guvernul englez ar avea siguranța, că poate strânge săptămânal o armată de voluntari de 20—25 mii soldați, s'ar bucura mult împreună cu aliații săi.

Manifestația de bucurie la Paris. Cătuia în „Nouvelles Presse“: Din Kopenhaga se anunță, că noua ofenzivă a fost întâmpinată în Paris cu mari manifestații de bucurie. În teatrul Vaudeville s'ra Moreno a cântat telegramele lui Joffre, iar d-na Litvinne a cântat în șomotoasele apiauze ale publicului de trefori după olaltă Marseillaise, apoi imnul rusesc. Tot așa manifestații au avut, loc la Bordeaux.

SITUAȚIA pe câmpul de război.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicata oficiale telegrafice:

Budapesta 1 Octomvrie.—Din marelui cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei.

In Galizia-ostică nu s-a petrecut nimic însemnat. La Novo-Alexinie o încercare de atac a Rușilor a eșuat deja în pregătire fiind, în urma focului nostru de artilerie. Pe Ikva și în regiunea de fortărețe din Wolhinia nu e nici o schimbare în situație.

La părul Corvin aliații au câștigat din nou teren. Contra-atacurile Rușilor au fost respinse. Cinci escadroane austro-ungare cu ocaziunea unui astfel de atac al dușmanului au prins 400 soldați și 2 ofițeri. In cele două zile de luptă din urmă au fost făcuți prizonieri în acest loc 10 ofițeri și 2400 soldați ruși.

La granițele italiene.

Pe frontul din Tirol și din Carintia s-au dat ieri numai lupte de artilerie. Ieșirile anunțate contra liniei noastre întărite la vest dela Bombasgraben au fost respinse de bravii noștri țințași din Salzburg. Ieri dimineață Italianii au atacat de trei ori înzadar și cu forțe mari la Mrali-Vyh și la marginea sud-vestică a acestui munte. Ei au suferit aici pierderi foarte grele. Încercări de atac contra unor puncte singuratică a capului de pod dela Tölmlein au fost ca în todeauna respinse.

Pe câmpul de operații dela sud-ost nu e nimic nou.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 1 Octomvrie — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Monitoare dușmane au bombardat fără rezultat ținutul dela Lombarnde și Viddelkerke. Englezii nu au încercat ieri vre-un atac nou. Contra-atacurile noastre la nord dela Loos au înaintat ieri din nou, cu toată rezistența puternică a dușmanului. Câți-va prizonieri, două mitralieze și un aruncător de mine au căzut în mâinile noastre.

Încercările Francezilor de a câștiga teren la ost dela Souchez și la nord dela Neuville, nu au succes. In Champagne a eșuat un atac dușman îndreptat cu mari forțe la ost dela Huberive. Tot așa de ne-succese au fost și alte atacuri ale Francezilor în regiunea la nord-vest dela Massiges, la cari au luat parte părți de trupe dela șapte diviziuni diferite.

Numărul prizonierilor făcuți de noi până acum la atacul din Champagne s-a urcat la 104 ofițeri și 7090 soldați.

Explozii succese de mine au avariat poziția franceză dela Vanquois. Aviatorii francezi au aruncat bombe la Renin Lisatard, și au omorât 9 cetățeni francezi. Noi nu am avut pierderi.

La ost și sud-ost.

Grupul mareșalului Hindenburg: La vest dela Dünaburg, la Grendsen, am luat cu asalt o altă poziție a dușmanului. In luptele la ost dela Miadsiol ca și pe frontul dintre Smorgen și Wischnew atacurile rusești au eșuat cu mari pierderi pentru dușman. Grupul acesta de armată a făcut ieri 1360 prizonieri.

Grupul prințului Leopold de Bavaria: Dușmanul și-a repetat atacurile sale parțiale zadarnice. Toate ieșirile au fost respinse, 6 ofițeri, 494 soldați și 6 mitralieze au rămas în mâinile noastre.

La grupul de armată al mareșalului Mackensen situația e neschimbată.

Grupul generalului Linsingen: Atacul nostru înaintează.

Numărul prizonierilor făcuți de trupele germane în decursul lunii Septemvrie este de 421 ofițeri și 95.464 soldați. Au fost capturate 37 tunuri, 298 mitralieze și 1 aeroplan.

D-nii Filipescu și Take Ionescu către Regele României.

Biroul ungar de corespondență transmite următoarea telegramă din București:

D-nii Filipescu și Take Ionescu a adresat împreună o scrisoare regelui, pentru a-l îndupleca de-a intra în acțiune alături de antantă.

Generalul Kuropatkin — comandant de corp. „Times“ primește din Petrograd știrea, că generalul Kuropatkin a fost numit comandantul unui corp de armată.

Dela granița sârbo-bulgară Din Sofia se comunică:

Șaseșprezece ofițeri sârbi, stabul general al unei trupe împreună cu comandantul, au fost desarmați pe pământ bulgar.

Noul ministru de marină italiană. Din Roma se comunică:

Dimisiunea ministrului de marină a urmat, fiindcă acesta n-a voit să ocupe flota italiană în ape străine. Vice-amiralul Camillo Corzi a fost numit ministru de marină.

„Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor“.

Transport din n-rul trecut 8093 e. 68 f.

Comitetul Reuniunii femeilor române pentru înfrumusețarea bisericii Sibiu sub. Iosefin 50

D-l Eremie Tîlcușan patron Boroșneul-mic cu prilejul reînnoirii abonamentului . . . 2

La olaltă 8145 e. 68 f.

ȘTIRI.

— 2 Octomvrie n. 1915.

Parastas pentru profesorul V. Micula. Astăzi la orele 11 s'a oficiat în biserica Sf. Nicolae din Scheiu un parastas familiar pentru odihna sufletului regretatului nostru profesor Vasile Micula, care a înțesat din viață acum 6 săptămâni pe câmpul de luptă italian, murind moarte de eroi. La parastasul de astăzi, oficiat de preoții V. Saftu, I. Prigiu și Dr. N. Stînghe, au asistat, pe lângă adânc întristata văduvă și cei 3 copilași rămași orfani, numeroase dame, toți membrii corpușilor profesoriale dela școlile noastre medii și superioare, precum și alți câțiva intelectuali români brașoveni, rugându-se pentru odihna de vecl a celui, pe care atât de mult l-au iubit și cinstit în viață. Odihnească în pace!

Distincții militare. Ordinul coroanei de fer cl. 3 cu insigniile de război

s-a conferit medicului sup. de stab cl. I. Dr. Ioan Sturşa. Cu lauda prea înaltă — *Signum laudis* — a fost distins medicul de regiment Dr. Nicolae Butean, comandantul spitalului de câmp 2/6.

Invitars. Curatorul bisericesc grec, român cu distincție stimă roagă pe toți priștinitorii culturii și binefacerilor obștești a participa la Parastasul, ce se va oficia în eterna memorie a marelui și neuitatului luptător și mecenat al neamului nostru Ioan Micu Moldovan, în capela noastră, strada lungă Nr. 111 la 3 Octomvrie a. c. 11 oare ant. merid. Curatorul bisericesc.

Moștenitorul Tronului la frontul italian. Din Viena se comunică, că moștenitorul Tronului a plecat la frontul de sud, unde a decorat pe mai mult soldați rămânând satisfăcut de atitudinea trupelor. Războiului la Viena Moștenitorul a raportat Maj. Sale Monarhului despre rezultatul vizitei sale.

Scumpirea tutunului. Regia monopolului tutunului din Ungaria a scumpit începând cu 1 Oct. a. c. n. tutunul pentru țigarette cu 30—40%. Specialitățile de tutunuri pentru țigarette au fost scumpite cu 70—80%. Prețurile țigaretelor și țigaretelor au rămas neschimbate.

Moartea lui Rémy de Gourmont. Din Geneva se anunță: Cunoscutul romanțier și filosof francez Rémy de Gourmont, directorul ziarului *Mercur de France*, a murit la Paris în etate de 57 ani. In urma lui a lăsat un mare

somâr de romane, opere dramatice și importante scrieri filosofice.

Cât cheltuește o americană pentru soțete. Cunoscută mare pătrunsă, Mrs. Sead, d-estimează sumamă de 50 dolari pe-lună pentru toate cele necesare; afară de alți o sută și douăzeci și cinci de dolari pe care îi dăde de cheltuielă. Cu toate acestea Mrs. Sead trăiește în simplitate și aceste cheltuieli nu ajungeau. Notele crotitorilor și bijuteriilor ei se ridicau pe fiecare an la un total de patruzeci de mii de dolari. In cele din urmă soțul se plictisi tot pătind deficitele cheltuitoarei lui soții. Se hotărâse omul să înfrunte nu numai scenele nevestei, dar și pe furnisorii ei, cari văzând că nu li se onorează facturile, l'au dat în judecată. Vezi că, deși milionar, Mister Sead n'avea avere personală. E una din ciudățeniile legilor sub imperiul cărora viețuim. Judecata, având la vedere acest amănunt, precum și declarația surorii d-nei Sead, Mrs. Stafeiton, că suma de care dispunea sora ei, din partea soțului, putea să-i ajungă, fără să se restrângă prea mult, l'a achitat pe aceasta, hotărând că nu este obligat să plătească datorile soției.

Se înțelege că în Fifty Avenue d-na Sead nu este un exemplar unic. Se povestește de pildă de o milionară acum răposată întru Domnul, Mrs. Price, că avea obiceiul să-și schimbe înlocet bijuteriile. Această mică obișnuință o costa o sută douăzeci și cinci de mii de dolari anual. Mrs. Price se 'nebulia și după blănuri. Când dădea o comandă unei case mari pariziene ziceau francezii că l-a văzut Dumnezou. Și cum avea obiceiul să-și schimbe gusturile de pe o zi pe alta, n'apuca să îmbrace de două ori o blăncă care o costa, de-o pildă, treizeci de mii de franci și o schimba pe alta, pe care franțuzii plini de obsesivă atenție, l-o furnisau dintro' calitate cu mult superioară, pentru ca să plătească diferență de preț, de cinci ori cât o costase cea dintâi.

Cu toate acestea, Mrs. Price nu putea spune că n'are noroc. Odată, un încredințat mare a distrus întreg hotelul la care vedea; pasagerii abia și-au scăpat viața; numai bagajele numeroase ale Mrs. Price au scăpat în întregime. Femeia aceasta cătătorie, nu mult, și totdeauna și vecine înșeșă de o casă întreagă de bagaje. Când a sosit la hotel, mai totul era ocupat și de aceea hotelierul ea s'a între în voie, a puțin să se construiască în grabă o baracă pentru rufele și blunderile americane. Hotelul a ars, dar baraca nu; și dădăria de eufero, geamantene, copuri și cosulețe în valoare de câteva milioane poate, a fost salvată.

Apollon-Blo. Program pentru Duminică și Luni în 3 și 4 Oct.: »Veceloni evreu, dramă celebră și foarte agitantă în 5 acte, jucată de cei mai dălmăși actori. »Bosfor și Dardanelele (actualități). »Lecțiunea lui VIIIc (Umor). »Erolina« dramă; Bumke ca hoț, umorescă amuzantă.

Proprietar: Tip. A. Muresianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Luca

Anunț de licitație.

In 18 și 19 Octomvrie 1915 s. n. se va vinde cu licitație în localul casei de Zăloge dela oarele 8 începând obiectele amanetate din 15 Iunie 1914 până inclusive și Iulie 1914 și anume: acele obiecte cu Nrii 9084 — 1914 până inclusive cu Nrii 11.648 — 1914, a căror termen a expirat și încă nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt: Giuvaericeale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de argamă, Cioaie, Cositor, postavuri, haine bărbătești și femeiești, Cisme, ghețe și altele.

Vanzarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face cu o zi mai înainte de licitație. Prezentatorul unui bun de amanet poate cere înnapoierea sau răscumpărarea unui obiect amanetat numai în timpul licitației, și atunci numai într-un atât până ce licitația obiectului amanetat încă nu a început.

Primirea de amaneturi, precum și rescumpărarea amaneturilor ne-licitate se poate face cu o zi înainte licitației numai în măsură restrânsă, încât permite rescumpărarea amanetelor a căror termen a expirat.

Brasov, 25 Septem. 1915. Casa de amanetare orașenească.